

Universitetskanslersämbetets tematiska utvärdering av breddad rekrytering

Självvärdering breddad rekrytering

Lärosäte: Kungl. Konsthögskolan

Dnr: 1.3/2020:43.

Syftet med den tematiska utvärderingen är att på nationell nivå synliggöra hur landets lärosäten arbetar med breddad rekrytering, visa på vilka resultat som har uppnåtts och vilka utvecklingsbehov som finns och att på så vis bidra med kunskap och utveckling. Ambitionen är att utvärderingen både ska skapa kunskap om arbetet med breddad rekrytering och göra nytta genom att stödja utvecklingsarbetet för högsta möjliga kvalitet i sektorn.

Likt en traditionell utvärdering görs en bedömning av respektive lärosätes arbete med breddad rekrytering men det ges inget samlat omdöme om lärosätets arbete eller uppnådda resultat. Bedömarnas roll är att göra en bedömning av respektive lärosätes arbete i form av graderade rekommendationer och ge återkoppling till lärosätet med fokus på utveckling.

Bedömning utifrån lärosätets förutsättningar

Enligt högskolelagen (se 1 kap. 5 § fjärde stycket) har lärosätet krav på sig att arbeta med breddad rekrytering men hur lärosätet har valt att arbeta kan se olika ut beroende på lärosätets organisation, inriktning, storlek etc. Självvärderingen inleds därför med en bakgrundsbeskrivning där lärosätet redogör för sina specifika förutsättningar för arbetet med breddad rekrytering. Därefter besvarar lärosätet de fyra utvärderingsfrågorna. På så vis kan lärosätet analysera och värdera sitt arbete utifrån sitt eget lärosätes specifika profil och förutsättningar och få återkoppling utifrån det.

Utforskande ansats för att gynna interna kvalitetsarbetet

Syftet med självvärderingen är att ge lärosätet möjlighet att beskriva, analysera och värdera sitt arbete med breddad rekrytering. Utvärderingsfrågorna är därför formulerade som öppna och breda frågor för att uppmuntra lärosätet att ha en utforskande ansats när det analyserar och värderar sitt arbete. Att skriva en självvärdering kan därmed vara en del av det interna kvalitetsarbetet där berörda aktörer får en gemensam syn på hur lärosätet arbetar med breddad rekrytering, resultat och utvecklingsbehov.

Utvärderingen omfattar lärosätenas arbete med breddad rekrytering. Detta utesluter inte att lärosätena kan redogöra för arbete med breddat deltagande som ett verktyg för arbetet med breddad rekrytering.

Vägledning, mall och instruktioner för självvärderingen

I *Vägledning för tematisk utvärdering av breddad rekrytering* (UKÄ 2020, reg.nr 411-00305-20) presenteras utvärderingens bakgrund, utgångspunkter och uppläggning samt de bedömningsområden och utvärderingsfrågor som ingår i utvärderingen. I vägledningen finns förklarande text som syftar till att ge uppslag på vad som kan rymmas inom respektive utvärderingsfråga.

Denna mall ska användas för självvärderingen och består av de bedömningsområden och utvärderingsfrågor som ingår i utvärderingen:

- **Styrning och organisation**
- **Utformning, genomförande och resultat**

Följande instruktioner gäller för självvärderingen:

- Självvärderingen indelas i enlighet med rubrikerna som anges nedan. Lärosätet är fritt att strukturera sin text med ev. underrubriker.
- Självvärderingen kan innehålla länkar, men endast för att närmare beskriva exempel. Vänligen kontrollera att ev. länkar är tillgängliga för externa bedömare. Det är viktigt att självvärderingen ska kunna läsas och bedömas utan att bedömarna tar del av länkarna.
- Maximalt fem bilagor får laddas upp som komplement till självvärderingen. Ev. ytterligare dokument kan listas på ett försättsblad till bilagorna så att bedömarna kan efterfråga dem vid behov. Alla källor ska vara tillgängliga för bedömarna vid förfrågan.
- Självvärderingen ska inte överstiga 35 000 tecken med blanksteg (motsvarande 10 sidor i 11 punkters textstorlek), exklusive SWOT-analys, mallens rubriker och inledande text. Mallens formgivning och marginaler ska inte ändras.
- Självvärderingen och eventuella bilagor laddas upp och registreras i UKÄ Direkt senast den 3 maj 2021. Se Användarmanual för UKÄ Direkt.

Bakgrundsbeskrivning

Beskriv lärosätets specifika förutsättningar för arbetet med breddad rekrytering, t.ex. lärosätets profil, utbildningsutbud, antal studenter, antal doktorander, nationell eller regional rekrytering.

Bakgrund och förutsättningar

Kungl. Konsthögskolan (KKH) är en av Sveriges minsta högskolor när det kommer till antalet studenter. Högskolan har ca 210 helårsstudenter varav cirka 60 % studerar på våra program i fri konst och 40 % på fristående kurser. Både våra sökande och antagna brukar ligga i spannet 40% män och 60 % kvinnor.

KKH har två program. Ett femårigt program i fri konst, som leder till både en kandidatexamen (180 hp) och en masterexamen (120 hp), och ett masterprogram vilket är ett påbyggnadsprogram från kandidatexamen i fri konst. Årligen tas ca 18 studenter in på det femåriga programmet i fri konst. Vidare tas det årligen in 4 – 10 studenter på masterprogrammet i fri konst, vilka studerar tillsammans med åk 4 och åk 5 på det femåriga programmet. Antalet studenter som antas på masterprogrammet i fri konst är beroende av hur många som fortsätter från kandidatnivå till masternivå internt.

Vi bedriver även sommarkurser. Sommarkurserna är på grundnivå och till den antas ett 50-tal studenter. Sommarkursen vänder sig till dem som läst 60 hp fri konst, så den vänder sig inte till de som inte studerat på högskola tidigare. Sommaren 2021 erbjuder vi två sommarkurser med ca 50 respektive 12 studieplatser.

Högskolan bedriver även fristående kurser på avancerad nivå i arkitektur och fri konst. Dessa riktar sig i första hand mot yrkesverksamma inom arkitektur och konst och kurserna fokuserar på både praktik och teori för att främja det livslånga lärandet. Våra fristående kurser på avancerad nivå är ettåriga med i flera fall möjlighet till ett påbyggnadsår. Till dessa antas årligen 80-90 studenter.

KKH har för närvarande fem doktorander varav tre är anställda samt två doktorander vars anställning upphört och som förbereder slutinlämningen av det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet (doktorsavhandling). Samtliga fem doktorander har den konstnärliga doktorsexamen som mål. Gruppen med doktorander är internationellt blandad och arbetar med olika konstnärliga uttryck. Forskarutbildningen bedrivs i samarbete med Konstnärliga fakulteten vid Lunds universitet. Rutiner för antagning sker enligt LU:s regelverk och är ett villkor för anställningen vid KKH.

Gemensamt för högre konstnärliga utbildningar är att det är ett mycket begränsat antal studieplatser och ett högt söktryck, 2020 var det 32 sökanden per studieplats till kandidat- och masterprogrammet i fri konst. Eftersom antagningen främst baseras på arbetsprover och söktrycket är högt krävs en viss konstnärlig mognad för att komma in och att många därför väljer att gå förberedande konstskola innan de söker till oss och andra högskoleutbildningar i konst. Det är inte ett krav att ha studerat på förberedande konstnärlig utbildning, men i praktiken gör konkurrensen att det blir detta utfall.

För konstnärliga utbildningar finns det en del strukturella förutsättningar som kan försvåra arbetet med breddad rekrytering. Högre konstnärlig utbildning innebär ofta en lång utbildning där arbetsmarknaden inte är så tydlig och kan innebära en osäker inkomst.

Vad gäller de strukturella förutsättningarna för att skapa ett brett intresse för högre konstnärlig utbildning ser vi en problematik i att de estetiska ämnena i stor utsträckning har tagits bort från gymnasieutbildningarna. De estetiska ämnena finns nu enbart inom särskilda estetiska gymnasieutbildningar samt inom de individuella val som eleverna får göra, men konkurrerar då med många andra ämnen, där vissa ämnen också ger meritpoäng till högre studier, vilket inte estetiska ämnen gör.

Programmen i fri konst

KKH har sökanden från hela landet och vi är ett av fem lärosäten i Sverige som erbjuder program i fri konst. Många av våra sökanden söker till flera utbildningar i Sverige och internationellt. Vi har även en stor andel sökande från andra länder än Sverige (15-20 %), varav majoriteten kommer från någon av de övriga nordiska länderna (12-16 %).

Varje students konstnärliga process är unik och utbildningen är därför till stora delar individuellt upplagd. Den utgår från studentens egen konstnärliga praktik och den studerande ansvarar i hög grad för sina egna studier, som utformas i samråd med en handledande professor.

Utbildningen är baserad på eget ateljéarbete, arbete i verkstäder samt handlednings-samtal och regelbundna gruppmöten. I utbildningen ingår också gruppkritik, presentationer, gästföreläsningar, valbara kurser, workshops, studiebesök, studieresor, yrkesförberedande moment och undervisning i konsthistoria och konstteori. En stor del av undervisningen sker i årskursblandade grupper.

Utbildningens mål är att studenten ska utveckla ett eget konstnärligt uttryck och hitta sätt att hantera och omsätta sin kunskap i ett eget konstnärskap. Under utbildningens fem år sker en progression och fördjupning av studentens konstnärliga arbete.

Fristående kurser

Kurserna på avancerad nivå riktar sig oftast till en bredare målgrupp. Det är inbyggt i pedagogiken och metoden, att det ska vara multidisciplinärt och bygger på ömsesidigt kunskapsutbyte och erfarenheter. Ofta utförs uppgifterna i grupp och med peer-learning. Kurserna Restaureringskonst, Decolonizing Architecture, Off Public Interest och Collective Practice Art, alla 60 hp heltidskurser. De tre senare kurserna bedrivs på engelska och riktar sig även till internationella studenter. Restaureringskonst riktar sig till den nordiska studenterna. Kurser riktar sig till sökande med erfarenhet inom arkitektur, konst, kulturarv, kollektiva praktiker, aktivism m m.

Vissa av våra kurser bedrivs löpande av fast anställd personal, med olika teman från läsår till läsår, medan andra bedrivs av tillfälligt anställda gästprofessorer som rekryteras för att ge en kurs under ett eller två läsår. Det är en större utmaning att i ett så föränderligt utbud identifiera underrepresenterade grupper i sökande, men likväl är det ett viktigt arbete att se till vilka som i första hand söker sig till oss idag och vilka vi eventuellt behöver göra ett utökat arbete för att nå.

Flera av dessa kurser är engelskspråkiga och vänder sig också till internationella studenter. Kurserna på avancerad nivå har masterexamen som behörighetskrav, men ett antal studerande antas årligen också på reell kompetens. Det är inte ovanligt att sökande åberopar andra studier och erfarenheter i sin ansökan. Ansökan sker dock alltid med arbetsprov, som är ett viktigt underlag för att bedöma den reella kompetensen.

Målsättningen med kurserna på avancerad nivå är att de ska vara multidisciplinära och locka studenter från olika yrkesgrupper och bakgrund.

Bedömningsområde: Styrning och organisation

Besvara utvärderingsfrågorna nedan genom att **beskriva, analysera och värdera** hur lärosätet tar sig an arbetet med kravet i högskolelagen om att bredda rekrytering till högskolan (HL 1 kap. 5 § fjärde stycket). Referera till ev. bilagor.

Beskriv, analysera och värdera lärosätets arbete med breddad rekrytering utifrån följande utvärderingsfrågor:

1. Vad vill lärosätet uppnå med arbetet?
2. Hur skapar lärosätet ramar och förutsättningar för arbetet?

1. Vad vill lärosätet uppnå med arbetet?

En breddad rekrytering på grundnivå är en förutsättning för att lyckas med breddad rekrytering på avancerad- och forskarutbildningsnivå. KKH arbetar med att öka den breddade rekryteringen på alla utbildningsnivåer, men för att skapa förutsättningar för breddad rekrytering på avancerad- och forskarutbildningsnivå arbetar vi bland annat med att intensifiera arbetet med breddad rekrytering på grundnivå.

Högskolan har gjort en omvärldsanalys och en genomlysning av de som sökt till KKH och som har antagits till våra utbildningar. Vi har med utgångspunkt från omvärldsanalysen och diskussioner med bland annat andra konstnärliga högskolor och nätverk¹ identifierat tre centrala mål för KKH:s arbete med breddad rekrytering. Dessa kommer att fungera som en utgångspunkt när vi under hösten 2021 fastställer våra mål för arbetet med breddad rekrytering. Vi kommer att göra detta samtidigt som vi fastställer vår utbildnings- och forskningsstrategi. I dessa processer kommer hela högskolan att vara med för att målen för den breddade rekryteringen ska gå i linje med vår vision

---

¹ Några av de nätverk KKH deltar i är Kommunikationsnätverk för konstnärliga högskolor i Stockholm (deltagande högskolor är förutom vi även Konstfack, SKH och KMH) samt det nationella nätverket BRIK (Breddad rekrytering till konstnärliga utbildningar).

och vår utbildnings- och forskningsstrategi. Därför ska nedan nämnda mål ses som ett förslag som ska färdigställas i dialog med bland annat högskolans kollegiala organ.

Målen med arbetet med breddad rekrytering ska tas fram ur nedanstående punkter:

- att våra utbildningar ska vara allmänt kända
- att alla som vill utveckla sin konst ska känna sig välkomna att söka
- att utbildningen ska vara relevant och inkluderande för de som söker.

Vårt uppdrag är att göra möjligheten till konstnärlig högskoleutbildning så allmänt känd som möjligt och att de individer som vill utveckla sin konst, uttrycka sig konstnärligt eller på annat sätt berätta sin historia genom konst, ska känna till att Kungl. Konsthögskolan finns. Högskolan ska kännas tillgänglig och relevant för dem som söker, oavsett var eller i vilka omständigheter de befinner sig.

Vi arbetar med att hitta mätbara och uppföljningsbara mål i arbetet med breddad rekrytering. Det går att mäta hur många högskolan når med olika insatser, men vad det får för faktisk effekt är svårbedömt. Det beror bland annat på att det är många år mellan insats och att någon söker till oss eller blir antagen på våra utbildningar.

Hur skapar lärosäte ramar och förutsättningar för arbetet?

För att skapa goda förutsättningar för ett långsiktigt strategiskt arbete med bland annat breddad rekrytering, bildade högskolan hösten 2017 en särskild grupp med fokus på studentrekrytering (studentrekryteringsgruppen). Gruppens första uppdrag blev att göra en omvärldsanalys och en genomlysning av de egna sökande och antagna. Gruppen har under 2017 och 2018 fokuserat på kartläggning av sökandemönster samt hur potentiella sökande fått information om skolan.

För att skapa underlag för bland annat arbetet med breddad rekrytering tog studentrekryteringsgruppen fram en enkät som gick ut till samtliga som sökte högskolans utbildningar under antagningsomgångarna våren 2018. Vi undersökte bland annat hur de sökande fått information om högskolan, varför de sökt just till Kungl. Konsthögskolan samt vilka eventuella övriga högskolor de sökt i samma omgång och hur de får sin information om oss. På så vis har vi inrättat en kontrollpunkt för att regelbundet följa upp hur de sökande får kunskap om högskolan och utbildningen och hur det förändras över tid samt hur vi når ut med olika informationsinsatser. Denna enkät kommer följas upp under vårterminen 2022 i samband med vår cykliska statistiska uppföljning från SCB (se nedan).

En annan viktig del för att skapa ramar och förutsättningar för arbetet med breddad rekrytering är att KKH aktivt deltar i olika nätverk som berör frågor rörande breddad rekrytering och vi har särskilt valt att fokusera på nätverk inom konstnärliga utbildningar.

Vi går nu in i en ny fas med arbetet med breddad rekrytering och för att skapa nya ramar och förutsättningar för arbetet med breddad rekrytering får studentrekryteringsgruppen ett förlängt uppdrag av rektor. Studentrekryteringsgruppen kommer att bestå av såväl undervisande som administrativ personal samt en studentrepresentant. I detta arbete är det också viktigt att se över

vilka resurser vi har som en liten högskola och även fortsatt ta stöd i våra samarbeten med andra högskolor för att lyckas med vårt arbete med breddad rekrytering.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Besvara utvärderingsfrågorna nedan genom att **beskriva, analysera och värdera** hur verksamheten på ett systematiskt sätt utformas, genomförs och följs upp utifrån de ambitioner som lärosätet har beskrivit i utvärderingsfråga 1. Besvara frågorna genom att **ge exempel** (maximalt fem).

Beskriv, analysera och värdera lärosätets arbete med breddad rekrytering utifrån följande utvärderingsfrågor:

3. Vad gör lärosätet i sitt arbete med breddad rekrytering?
4. Hur följer lärosätet upp resultatet från arbetet med breddad rekrytering?

2. Vad gör lärosätet i sitt arbete med breddad rekrytering?

Kartläggning av sökande och antagna studenter utifrån perspektivet breddad rekrytering

För att empiriskt studera dem som söker till våra utbildningar samt de som antas till våra utbildningar för att kunna utreda hur vår rekrytering ser ut med utgångspunkt i breddad rekrytering. Vi har således valt att beställa statistiska underlag från Statistiska centralbyrån SCB.

Vi har i samråd med SCB beslutat att ta ut mer detaljerad statistik i femårs intervaller. Vi tar ut statistik på sökande så väl som antagna, för att kunna jämföra de två grupperna. Första rapporten gjordes på ansökningsomgången 2013-2017, och nästa kommer att ske på ansökningsomgången 2018-2022. Inför nästa undersökning är det viktigt att besluta om hur vi kan gå vidare med resultatet av undersökningen och om vi vill utvidga undersökningen.

KKH har även gjort en enkät som alla som sökte till våra utbildningar 2017 erbjöds att svara på. Undersökningen har gett oss insyn i vilka val en student gör innan en hen söker till våra utbildningar och vilka informationskanaler de använde sig av för att få information om högskolan. Vissa av dessa svar är av intresse för vår kommunikationsavdelning för framtida marknadsföring. I enkäten fick vi även uppgifter om hur stor andel (33% för programmen i fri konst) av våra sökande som uppgav att de inte behövt någon information om högskolan eftersom de "redan kände till" Kungl. Konsthögskolan. Ytterligare 34% angav att de fått information om högskolan på sin förberedande konstskola. Denna undersökning var givande, och kommer att genomföras cyklist igen, närmast vårterminen 2022.

I kontakt med andra konsthögskolor i Norden och Sverige gjordes också en översyn av söktryck och förändringar i söktryck de senaste 5-6 åren.

De som studerar hos oss kommer från olika delar av landet, men vi har dock inte statistiskt undersökt varifrån i Sverige de ursprungligen kommer ifrån eftersom det enda vi kan se är var de är folkbokförda när de söker, och då har de många gånger flyttat för att studera på olika förberedande konstskolor.

Översyn av antagningsprocessen

Kungl. Konsthögskolan har bland annat som en del av arbetet med breddad rekrytering sett över antagningsprocessen. Vad gäller programmen i fri konst har vi i vår rapport från Statistiska centralbyrån (SCB) gjort en jämförelse mellan gruppen antagna för åren 2013-2017 på parametrarna kön, ålder, utländsk bakgrund samt föräldrarnas utbildningsnivå gjordes. Rapporten visade att gruppen antagna väl stämmer överens med gruppen sökande inom samtliga områden. KKH tolkar detta som att vår antagningsprocess inte särbehandlar någon av de undersökta grupperna.

Undersökningen som SCB genomförde visade att i likhet med UHR:s rapporter "*Kan excellens uppnås i homogena studentgrupper?*" från 2016 och "*Utbildning går i arv*" från 2017, att föräldrarnas utbildningsnivå är en stark faktor till vilka som senare söker till våra högskoleutbildningar. Vi tolkar detta som att snedrekryteringen till högskolan ofta grundas tidigt och det kan vara svårt för högskolorna att påverka detta. Ett sätt att påverka rekryteringen till konstnärliga högskolor skulle kunna vara att ge mer resurser till breddad rekrytering till Kulturskolan. Vi kunde även se att andelen sökande med utländsk bakgrund är lägre till våra program än motsvarande andel unga vuxna i befolkningen. Vi måste ta ställning till hur vi ska kunna motverka denna snedrekrytering i vårt fortsatta arbete med breddad rekrytering. Däremot ser vi inte, med utgångspunkt i undersökningen som SCB gjorde, att det sker någon negativ behandling av sökande med utländsk bakgrund i vår antagning. För att kunna påverka rekryteringen redan i yngre åldrar har vi bland annat tecknat en avsiktsförklaring om samarbete med Grafikens hus i Södertälje där barn i yngre åldrar får komma i kontakt med konstområdet.

Vad gäller våra program i fri konst har vi för att nå ut till fler potentiella sökanden anslutit oss till det nationella antagningssystemet NyA. Vår förhoppning är att detta ökar möjligheten för studenter som inte känner till våra utbildningar att få kunskap om dem. Orsaken till att vi inte gjort detta tidigare är att det gemensamma antagningssystemet inte klarar de stora filer som ansökningarna består av, vilket gör att de studenter som söker till oss måste gå in i både det gemensamma systemet och vårt eget antagningssystem. Vi har ändå gjort bedömningen att fördelarna för bland annat den breddade rekryteringen överstiger nackdelarna med det gemensamma antagningssystemet.

En gynnsam faktor för Kungl. Konsthögskolans arbete med breddad rekrytering är att vi antar på arbetsprover och inte betyg, samt att vi har möjlighet att ge dispens från grundläggande högskolebehörighet från gymnasieskolan. För att studera hos oss krävs goda kunskaper i svenska och/eller engelska, men vi kan ge dispens från fullständiga gymnasiebetyg, vilket också sker i nästan varje antagningsomgång för enstaka sökande. Dispens ges bara för sökande som antagningsnämnden anser har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen där arbetsprover och intervju utgör en bedömningsgrund.

Mässor och studiebesök

Ett sätt att nå ut till underrepresenterade grupper och att ge underrepresenterade grupper kunskap om att det finns högre utbildning för fri konst, är genom deltagande vid olika typer av mässor och att anordna exempelvis studiebesök.

Sedan många år tillbaka arbetar Kungl. Konsthögskolan för att informera och inspirera potentiella sökande genom flera årligen återkommande aktiviteter. En sådan är vårt årliga Öppet Hus, riktat mot de som är intresserade av något av våra två utbildningsprogram, som lockar runt 120-200 intresserade varje år.

Till 2020 års Öppet Hus skickades inbjudan till 17 gymnasieskolor (i Stockholmstrakten), 22 förberedande konstskolor och 15 folkhögskolor med konstinriktning. Även bildlärare/studievägledare eller annan personal som kommer i kontakt med studenterna uppmanas att komma på Öppet Hus för att kunna föra vidare informationen till sina elever. På så sätt hoppas vi att vi kan bidra till att öka kunskapen om högre utbildning i fri konst generellt och våra utbildningar i synnerhet. Det finns dock begränsningar i detta som att vi bara når unga i Stockholmstrakten. I januari 2021 genomförde vi, till följd av covid-19-pandemin ett digitalt Öppet Hus som livestreamades. Över 600 personer deltog i digitalt Öppet Hus, hit räknar vi de som deltagit i hela eller merparten av programmet. Mer än 1000 personer har sett filmerna med intervjuer med studenter och lärare under evenemangets vecka. Geografiskt har vi haft omkring 70 % besökare från region Stockholm plus Uppsala. 30 % delas upp mellan resten av Sverige (de flesta), en hel del från hela Norden, plus några få från Storbritannien, USA, Tyskland och några länder till som inte identifieras. Det nya digitala landskapet är en möjlighet att nå ut till andra grupper än de som vanligtvis besöker våra fysiska Öppet Hus. Det blir med digitala möten lättare nå bland annat potentiella sökande som inte bor i Stockholm och möjlighet att nå en generellt underrepresenterad grupp vad gäller högre utbildning, män på landsbygden.

I det nya digitala landskapet ser vi en stor utvecklingspotential i att nå fler och potentiellt även längre ut i landet under denna typ av evenemang. Vi kommer att utvärdera erfarenheter från detta och ta med oss det in i vårt fortsatta arbete även när högskolan åter kan öppna för vanlig verksamhet.

Vi arbetar också med att ta emot så många studiebesök vi kan under året, från gymnasieskolor och förberedande konstskolor som kommer med elevgrupper till oss för att få en rundtur, få information om högskolan samt tala med lärare och studenter på plats. I några riktade satsningar har vi de senaste åren aktivt bjudit in dels bildlärare på gymnasieskolor, dels folkhögskolor, till att boka in sig på studiebesök hos oss. Även detta har sina geografiska begränsningar och det finns ett behov att utreda om vi skulle kunna ta emot digitala studiebesök från skolor som saknar geografisk närhet till Kungl. Konsthögskolan. Under läsåret 2019/2020 har vi tagit emot studiebesök från 7 olika skolor utanför Öppet Hus.

Sedan hösten 2017 har Kungl. Konsthögskolan via organisationen MyDreamNow även tagit emot studiebesök från högstadiel elever från Stockholmsområdet. MyDreamNow arbetar för att skapa inspirerande samverkan mellan skola och arbetsliv och att erbjuda elever redan i grundskolan studiebesök och kontakt med arbetsgivare och utbildningssamordnare. Via MyDreamNow har Kungl. Konsthögskolan under de senare åren haft besökande klasser från bland annat Järvaskolan, Fittjaskolan och Enbacksskolan.

Tillsammans med andra konstnärliga högskolor i Stockholm (Konstfack, Kungl. Musikhögskolan och Stockholms Konstnärliga högskola) deltar vi också varje år i SACO:s studentmessa, för att sprida information om våra utbildningar men också generellt öka kunskapen om att möjligheten till konstnärlig utbildning finns på högskolenivå. Till SACO-mässan engagerar vi programstudenter som

informatörer för att möta nyfikna besökare på mässan och berätta om sina erfarenheter som studenter.

En utbildning med relevans för studenter och det omgivande samhället

Breddad rekrytering berör också innehållet i utbildningen, den måste vara relevant för en mångfald av studenter och det omgivande samhället. Det rör vidare konstnärsyrket och den roll och betydelse samtidskonsten har i dagens samhälle. Här är det viktigt för högskolan att vara lyhörd gentemot studenterna. Ett flertal initiativ har tagits för att skapa en större mångfald i det utbud som Kungl. Konsthögskolan erbjuder, i första hand vid inrättande av fristående kurser.

Ett projekt har, på uppdrag av rektor, startat med uppdrag att ta fram en struktur för ett mer inkluderande samtalsklimat på högskolan med breddad deltagande och bättre arbets- och studerandemiljö som mål. Projektet drivs av undervisande personal i samverkan med studenter.

Högskolans kommunikation och tillgänglighet riktad mot potentiella studenter

För att nå ut till potentiella studenter i underrepresenterade grupper arbetar vi med att ta fram kommunikation som attraherar sökanden som i många fall inte söker till högskolestudier och att hitta relevanta kanaler för detta. Inför ansökningsomgången under våren 2019 gjorde vi en översyn av det språk som högskolan använder i sin kommunikation till potentiella sökande till programmen på grundnivå. Under pågående omfattande översyn av vår hemsida har vi under läsåret 19/20 arbetat ytterligare på att kommunicera informationen om våra program i fri konst på ett sätt som kan attrahera fler. Vid översynen av våra texter om högskolan och utbildningsprogrammen har vi funnit att vår kommunikation skulle ha kunnat vara exkluderande. Med utgångspunkt i detta har vi reviderat våra texter med ambitionen att ha ett enklare och mer direkt tilltal.

Vår kommunikationsenhet arbetar också med att ta fram ett antal korta informationsfilmer med intervjuer av studenter och lärare, som första gången användes inför ansökningsomgången 2020, som nu utökas med ytterligare filmer inför det digitala Öppet Hus som anordnades i januari 2021.

Samverkan kring breddad rekrytering

Då vi är en liten högskola med begränsade egna resurser ser vi samarbete med andra högskolor, framför allt konstnärliga, som mycket viktigt för oss. För att vi ska kunna nå ut till de grupper av sökande som vi inte når idag behöver vi ytterligare stärka samverkan med andra parter. I våra samtal med t ex andra konstnärliga högskolor i Stockholm är vi alla överens om att det ligger i vårt gemensamma intresse att öka kunskapen om konstnärliga högskoleutbildningar i allmänhet, snarare än att rekrytera specifikt till just vår enskilda högskola. Våra utbildningar är ofta så specialiserade, så en enskild sökande kommer med hjälp av bra information om vad de olika skolorna erbjuder finna just den konstnärliga utbildning som passar just den personen. I detta arbete är vi inte främst konkurrenter, utan samarbetspartners. Tillsammans för vi samtal kring hur vi ytterligare ska kunna stärka informationen om konstnärliga högskoleutbildningar och öka spridningen av denna.

Nedan följer några exempel på projekt och satsningar kring breddad rekrytering som KKH deltagit i under senare år:

Under 2011-2012 deltog KKH i projektet YAPP (Young Artist Production Program) tillsammans med Botkyrka konsthall och gymnasieskolor i Botkyrka kommun, sponsrat av Allmänna Arvsfonden, med målsättning att öka ungas deltagande inom samtidskonst och konstnärliga utbildningar. Projektet avslutades dock efter att finansieringen upphört.

Under 2012-2017 ledde en av högskolans lektorer i måleri Tensta Konsthalls dagkollo för barn och unga i åldern 13-16 år från närområdet Tensta. Kungl. Konsthögskolan deltagande avbröts i samband med att personal byttes ut på skolan och förutsättningarna ändrades.

2017 inleddes ett pilotprojekt tillsammans med Konstfrämjandet, "Konstnärlig handledning för unga", med finansiering via Allmänna Arvsfonden, med syfte att via en plattform på nätet koppla samman unga personer med geografiskt avstånd till högre utbildning inom konst med en mentor. Pilotprojektets första år riktades projektet främst mot Västerbotten, ett område där Kungl. Konsthögskolan själv har liten kontaktyta. Ursprungligen gällde projektet unga som inom ramen för sitt självständiga arbete på sista året i gymnasiet valt konstnärligt skapande, men skiftade senare till att rikta in sig på unga som söker konstnärlig vidareutbildning. Kungl. Konsthögskolan var initialt inblandad genom att finansiera anknutna lärare från det egna lärosätet, men då Konstfrämjandet hade svårt att få kontakt med unga inom gymnasieskolan och matcha dem mot deltagande lärare, valde Kungl. Konsthögskolan att pausa sitt deltagande efter 2018.

KKH har även upplåtit sina lokaler för Stockholmsskolans verksamhet under en termin och vid flera på varandra följande år lånat ut sina lokaler för den utställning som Stockholmsskolan Delux arrangerar. Stockholmsskolan är en verksamhet inom Konstfrämjandet som vänder sig till unga vuxna som är intresserade av vad det innebär att vara konstnär men ännu inte gått någon konstskola.

Kungl. Konsthögskolan har under lång tid haft många mindre samverkansprojekt för att öka den breddade rekryteringen. Dessa blir till sin natur sårbara då de lätt kan bli personberoende och det blir inte heller möjligt att nå ut till större grupper med denna metod. Vi kommer att behöva satsa på färre större samverkansprojekt som kan nå ut bredare och har strukturella förutsättningar att pågå under en längre tid.

Att arbeta med breddad rekrytering är ett långsiktigt arbete, där resultatet av insatserna kommer många år senare och också kan vara svårvärderade. Det tar tid och kräver tålamod att ändra på inrotade kulturella och sociala strukturer. Kungl. Konsthögskolan är här bara en del i ett mycket större sammanhang. Vad gäller att driva frågor som till exempel de estetiska ämnenas betydelse inom grundskolan och hur studieavgifterna hindrar rekrytering av studenter utanför Europa arbetar vi gemensamt med de andra konstnärliga högskolorna inom Sverige, bland annat inom nätverket Konstex, ett nationellt nätverk för svenska lärosäten med konstnärlig examensrätt.

Breddat deltagande

Vi arbetar på många sätt aktivt och systematiskt med breddat deltagande. Exempelvis så är frågor om makt, representation, genus, etnicitet och klass är närvarande i många av de aktiviteter och samtal vi bedriver. I dialog med studentrepresentanterna i Arbetsmiljö- och Lika Villkorsrådet

arbetar vi ständigt på att följa upp och förbättra i studerandemiljön samt skapa bättre villkor för deltagande och inkludering i högskolans samtliga delar.

Genom att alla våra programstudenters väg genom utbildningen är individuellt upplagd av studenterna själva i samverkan med handledande professor, har Kungl. Konsthögskolan bra möjligheter att individanpassa utbildningen och studierna efter studentens behov. Vi har studenter som ägnar majoriteten av sina år på högskolan åt praktiskt arbetande i våra verkstäder eller ateljéer. Det ger möjlighet för studenter som har problematik med till exempel stora mängder text och läsning att bedriva majoriteten av sitt arbete på annat sätt. Då vi är ett litet lärosäte med vana vid individanpassning finns också stora möjligheter att anpassa och stödja vid sådana moment som kräver mer formalia, till exempel vid produktion av masteressä, examinationer och konstteorikurser. Vi ser resultat i att vi har få avhopp från våra utbildningar och de studieavbrott vi har är oftast studenter som väljer att avsluta efter tre år och bara ta ut sin kandidatexamen.

För att ytterligare underlätta för våra studenter i deras väg genom våra utbildningar anställdes hösten 2018 ett studentombud på högskolan. Tjänsten är delad mellan Kungl. Konsthögskolan och Stockholms Konsthögskola och är ett exempel på hur vi tillsammans med andra konstnärliga högskolor kan få till bättre resurser för vårt arbete. Studentombudet fungerar också som ett extra stöd till studentkårens styrelse.

I relation till framför allt nya grupper som inte sedan tidigare känner till vår verksamhet är det också viktigt att vi ytterligare ser över vårt arbete med studievägledning.

3. Hur följer lärosätet upp resultatet från arbetet med breddad rekrytering?

När det kommer till högskolans interna uppföljning vill vi utgå från den resultatkedja som Statskontoret tagit fram och den analys de gjort av hur långt ett enskilt lärosäte kan tänkas nå i denna typ av resultatkedja.

Aktivitet -> Ny/ändrar produkt -> Nytt/ändrat arbetssätt -> Nytt ändrar utfall -> Samhällseffekt

1. Aktivitet är punktinsatser; så som att se över eller upprätta policys och planer, se över antagningar, upprätta rutiner för kommunikation med mera.
2. Ny/ändrad produkt är en permanent ändring till följd av dessa aktiviteter ett nytt sätt att kommunicera, hur informationsmaterial ser ut.
3. Nytt/ändrat arbetssätt är när de nya planera/modellerna börjar tillämpas i praktiken lika aktiviteter och insatser i syfte att bredda rekryteringen – ta emot studiebesök, informera och bjuda in studievägledare och bildlärare, samarbeta med en gymnasieskola.
4. Nytt/ändrat utfall är eventuella förändringar som kan spåras till de nya/ändrade arbetssätten så som mätningar som visar på en mer breddad sökgrupp, en mer breddad studentgrupp, en större kunskap om utbildningen i bredare grupper.
5. Samhällseffekt är inte ett steg som ett enskilt lärosäte anses kunna mäta. Det går att resonera kring vad ett ändrat utfall kan tänkas ha för samhällseffekt, men det är inget som kan mätas på myndighetsnivå.

Det är också viktigt att notera att även steg 4, alltså nytt/ändrat utfall, kan vara mätbart först efter flera år.

I denna resultatkedja befinner vi oss på olika steg i olika processer. Vi har årligen återkommande aktiviteter som syftar till att nå ut med information om vår högskola och våra utbildningar, även till de grupper som inte aktivt söker information om oss, som därmed kan anses ha nått steg 3. Andra, tillfälliga aktiviteter når aldrig längre än till steg 1, eftersom de inte blir till permanenta ändringar. Sammantaget bidrar dock även tillfälliga projekt till att göra högskolan mer känd och för att nå ut brett behövs flera olika typer av projekt. Dock finns det begränsade resurser på en liten högskola

SWOT-analys

Identifiera styrkor och svagheter med arbetet med breddad rekrytering. Identifiera utmaningar och de största hindren som lärosätet bedömer som viktiga att arbeta med. Redogör för vinster som lärosätet ser.

Förklara och reflektera över SWOT-analysen och hur den tagits fram.

För att få in perspektiv från ledning, undervisande personal, studenter och förvaltningen har SWOT-analysen gjorts vid två tillfällen. Vid det första tillfället deltog ledningsrådet, närvarande var prorektor, förvaltningschef, studentrepresentant samt de områdesansvariga. Dessa hade givits möjlighet att läsa utkast till självvärderingen och att själva reflektera innan mötet. I denna grupp framkommer lednings- och studentperspektiv men även lärarperspektivet. Inom gruppen finns det kunskap rörande breddad rekrytering och från områdenas sida finns det lång och gedigen kunskap och erfarenhet av arbete med breddad deltagande.

Den andra analysen gjordes med utbildnings- och forskningsenheten inom förvaltningen (UFE) och vi valde att ta vid där ledningsrådet slutade så den första SWOT-analysen var utgångspunkt för den andra. På UFE finns de handläggare som arbetar med breddad rekrytering ur olika aspekter samt chefen för UFE som arbetar med dessa frågor. På avdelningen finns en bred kunskap om arbete med breddad rekrytering och lång erfarenhet av att arbeta med breddad rekrytering.

Vi har valt att diskutera våra styrkor, svagheter samt de möjligheter och hot som har identifierats utifrån följande frågor.

- Vad ska vi göra för att förbättra våra styrkor?
Kungl. Konsthögskolan ska i arbetet med att ta fram forsknings- och utbildningsstrategier samt mål för vårt arbete med breddad rekrytering arbeta för att dessa ska främja våra styrkor på ett systematiskt sätt.
- Vad ska vi göra för att minimera/eliminera våra svagheter?
Ett sätt för högskolan att eliminera våra risker är att arbeta mer systematiskt med breddad rekrytering. En del av det arbetet är att studentrekryteringsgruppen kommer att få ett förlängt uppdrag av rektor vilket högskolan nu arbetar på att formulera.
- Vad ska vi göra för att ta tillvara på våra möjligheter?
Kungl. Konsthögskolan kommer att aktivt arbeta för att utforma våra mål så att vi på bästa sätt kan ta tillvara på våra möjligheter. Vi kommer även att aktivt arbeta med att använda oss av det nya digitala landskapet för att stärka vårt arbete med breddad rekrytering.
- Vad ska vi göra för att förebygga och neutralisera riskerna?
För att förebygga riskerna kring arbetet med breddad rekrytering behöver KKH en långsiktig plan för arbetet med breddad rekrytering. Studentrekryteringsgruppens fortsatta uppdrag kommer att vara en grund för detta. För att förebygga risken kring arbetet med breddad rekrytering som finns i och med farhågan att studenter inte får jobb efter examen på KKH kommer vi att fortsätta arbeta med hur vi kommunicerar till potentiella studenter och arbeta

med att kommunicera den arbetsmarknad som finns för utbildade konstnärer och vilka kompetenser studenter hos oss utvecklar.

- Vilka frågor ska vi prioritera?

När vi har formulerat våra mål kommer arbetet in i fas då vi systematisk kommer att arbeta med att prioritera vilka frågor vi ska arbeta med.

Styrkor	Svagheter
<ul style="list-style-type: none"> • KKH:s antagningssystem. I och med att vi antar på arbetsprover kan vi anta studenter som är skickliga inom området oavsett betyg från gymnasiet och möjlighet ges till dispens från grundläggande behörighet för högskolestudier. • KKH: lärare har kompetens inom många olika områden och vi har ett brett utbud av verkstäder, vilket gör att vi kan attrahera studenter med olika typer av konstnärlig inriktning. • KKH har många internationella lärare vilket kan vara gynnsamt i arbetet med att attrahera studenter från underrepresenterade grupper. • Vi har kunnat se i vår statistik att vårt antagningssystem inte diskriminerar underrepresenterade grupper så till vida att samma procentandel gäller för ansökan och antagning. • Vi har hög lärartäthet, vilket gör att vi har goda förutsättningar för arbete med breddad deltagande och studenter som söker sig till oss vet att de får mycket individuell handledning. • Vi gör våra utbildningar tillgängliga oberoende av studentens ekonomi då vi har materialbidrag och god tillgång till verkstäder där också tillgång till material ges. • Vi har etablerad kommunikation med estetiska utbildningar i synnerhet. • Våra studenter är ambassadörer för våra utbildningar. 	<ul style="list-style-type: none"> • KKH:s utbildningar har en karaktär av utbildning för redan insatta inom konstområdet därtill antas få studenter. • KKH:s utbildningar är specialiserade. • Vi har inte lyckats att attrahera underrepresenterade grupper i tillräckligt hög grad att söka våra utbildningar - ca 60 % har föräldrar som är högskoleutbildade. Det är i stort sett likartat som andra konstnärliga utbildningar men är högre än samhället i stort och även andra lärosäten. • KKH är ganska anonymt utanför konstnärskretsar, särskilt utanför Stockholm är det många som inte känner till oss. • KKH:s antagningssystem kan vara en svaghet på så sätt att det kan vara svårt att förstå vad som förväntas i ett arbetsprov och vad som ska lämnas om man inte redan är insatt i hur den typen av arbetsprover brukar gå till. • Det finns en oro för att det finns en dålig arbetsmarknad efter konstnärlig examen. • Vår lokalisering på Skeppsholmen kan vara ett hinder för att nå ut brett i landet. • Få studieplatser i relation till antalet sökande till våra utbildningar. • Det kan vara en hög tröskel att söka våra utbildningar i och med att våra utbildningar på grundnivå enbart finns som femårigt program och att våra

- Våra studenter som speglingar av en utbildning där en kan få möjlighet att prova olika uttryck.
- Att delar av utbildningarna även på kandidatnivå bedrivs på engelska.
- Vår lokalisering på Skeppsholmen kan vara en styrka, centralt i Stockholm och med närhet till Moderna Museet, Nationalmuseum och Arkitektur och Designmuseet.
- KKH har en levande debatt om breddad rekrytering och har länge arbetat med olika projekt för att bredda rekryteringen.

- utbildningar på avancerad nivå är ettåriga, kan ses som en svaghet. Om man skulle kunna söka kortare fristående kurser skulle kanske fler från underrepresenterade grupper våga söka våra utbildningar och sedan söka vidare till längre fristående kurser eller program
- Utformandet av utbildningarna skulle kunna ses som en svaghet då de kräver förkunskaper för att studenten ska kunna antas.
  - När vi inte lyckas med att rekrytera brett speglar våra studenter som ambassadörer inte hela samhället.
  - Vi utnyttjar inte hela potentialen i att använda våra studenter som ambassadörer idag.
  - Vi saknar aktiv alumnförening eller liknande som skulle kunna tjäna till att sprida kunskap om vår högskola.
  - Att delar av utbildningarna även på kandidatnivå bedrivs på engelska.
  - Vårt tilltal inkluderar inte tillräckligt de som inte är så insatta i konstvärlden.

--	--

Möjligheter	Hot
<ul style="list-style-type: none"> • Politiska beslut om exempelvis utökat antal studieplatser, ökad resurstilldelning, fler timmar för estetiska ämnen i grundskolan och på gymnasiet etc. • Ett beslut om finansiering av ett konstnärligt basår (eller sommarkurs) skulle vare ett ovärderligt verktyg i arbetet med breddad rekrytering. Här skulle man även kunna titta på andra typer av urvalsmetoder. • Nya digitala former för umgänge/kommunikation kan exempelvis bidra till att vi kan ha exempelvis digitalt Öppet Hus eller digitala studiebesök för hela landet. • Vi bör utveckla vår kommunikation om vilka karriärvägar som finns, vilka kompetenser studenterna utvecklar och vad en utbildad konstnär kan arbeta med. • Vi har etablerad kommunikation med estetiska utbildningar i synnerhet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Politiska beslut om exempelvis minskad anslagstilldelning • Beslut om minskad eller lite tid för de estetiska ämnena i grundskolan, gymnasieskolan och folkhögskolan. • Minskade resurser till Kulturskolan. • Mängden krav på myndigheter. För en liten myndighet kan det vara problematiskt att finna utrymme att uppfylla alla krav vilket kan påverka förmågan att ta itu med andra viktiga frågor som exempelvis breddad rekrytering. • Få studieplatser i relation till söktrycket. • Det finns rädsla för den dåliga arbetsmarknad som möter studenterna efter konstnärlig examen. Vidare finns det en rädsla för att det inte går att försörja sig efter en konstnärlig utbildning. Detta baserar bland annat på att den gängse bilden av att försörjning innebär en anställning och en tillsvidare tjänst. Många som utbildar sig på exempelvis KKH kan försörja sig på sin konst, men inte på det traditionella sättet genom anställning utan som egenföretagare. • Det politiska klimatet och synen på kultur och konst. Som att exempelvis politiker vill definiera vad som är god konst och viken konst som ska tillåtas i det offentliga rummet eller att den fria konsten och debatten om den från vissa håll förminskas och förlöjligas. • Att högre utbildning går mer mot program och mer ifrån fristående kurser. Att söka ett program kan ses som en högre tröskel än att söka en fristående kurs, för att sedan eventuellt

studera vidare mot examen via endera fristående kurser eller program.

- De förberedande konstutbildningarna och det urval som sker vid antagning till dessa och möjligheterna att finansiera dessa studier.
- Att det är dyrt att studera och att en utbildning som inte säkert ger jobb kan avskräcka. Avsaknad av stipendier kan särskilt vara tydligt vid utbildningar som inte säkert ger jobb/möjlighet till försörjning.
- Att det är svårt att få tag på bostad i Stockholm